

Motion till riksdagen

1989/90:Ub215

av Karin Starrin och Gunnar Björk (båda c)

Statsbidraget för lärarlöner inom grundskolan

Kommunerna är efter beslutet i december månad 1989 huvudman för grundskolan.

Förutsättningen för att det fattade beslutet skall kunna uppfyllas är nu att kommunerna blir kompenserade för de ökade kostnaderna. Beslutet kan inte på något sätt frita staten från det yttersta ansvaret att med ekonomiska resurser bidra till skolans kostnader på ett sådant sätt att alla kommuner ges tillräckliga och likvärdiga förutsättningar att bära sitt ansvar. Vi kan konstatera att fram till början av 1980-talet fördelades kostnaderna med 50 % för staten och 50 % för kommunerna. Vad som hänt under 1980-talet är att kostnaderna alltmer skjuts över på kommunerna. Kostnadsrelationen är i dag 43 % för staten och 57 % för kommunerna.

Svenska Kommunförbundet har gjort en enkät för att få fram förändringarna på statsbidraget. Resultatet framgår av nedanstående tabell. Nästan 7 procentenheter har täckningsgraden sjunkit med.

Antal inv.	80/81	81/82	82/83	83/84	84/85	85/86	86/87
-9 999	91,0	90,0	88,0	86,7	85,5	83,6	82,2
10 000-19 999	91,2	88,6	87,3	86,7	85,7	83,9	83,6
20 000-39 999	91,1	88,2	86,4	85,5	84,6	83,7	83,8
40 000-79 999	89,1	86,7	85,6	84,2	84,0	83,1	83,3
80 000-	88,4	86,3	85,3	84,7	84,2	83,6	82,7
TOTALT	90,2	88,0	86,9	86,0	85,1	83,7	83,7

Orsakerna till försämringarna är främst statliga besparingar och överväldning av kostnader på kommunerna, som exempel:

1981/82	2 % besparing på utbetalning av statsbidrag
1982/83	Särskilt och lägre veckotimpris på statsbidraget till hemspråksundervisning
1983/84	PRAO-besparingen
1984/85	15 % sänkning av veckotimpriset till den icke undervisningsbundna delen av förstärkningsresursen
1984/85	Indragning av statsbidrag motsvarande en av de två första från-

1985/86 varodagarna (1985/86 återfördes hälften av besparingen)
Indragning av statsbidraget till skolchefstjänster.

Mot. 1989/90
Ub215

En annan viktig förklaring till den minskade statsbidragstäckningen är att statsbidraget för sociala avgifter i stort sett varit oförändrade medan beslut har fattats om ökade avgifter inom flera olika områden vad gäller ATP-avgifterna. Enligt uppgifter i budgetpropositionen täcks de sociala avgifterna med 60 %, vilket vi anser inte alls är tillfredsställande.

Vi måste få ett nytt statsbidragssystem för skolan som har till huvudsyfte att skapa möjligheter för kommunerna att upprätthålla en likvärdig utbildningsstandard.

Den övervältring av kostnader som hittills skett får inte fortsätta. Kommunerna måste kompenseras för lärarlönerna i sin helhet.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utformningen av ett nytt statsbidragssystem,
2. att riksdagen hos regeringen begär en ökning av statsbidraget för lärarlöner i grundskolan till att täcka hälften av kostnaderna för det totala skolväsendet.

Stockholm den 16 januari 1990

Karin Starrin (c)

Gunnar Björk (c)